

Misiunea de control:
Eligibilitatea statutului de șomer pentru beneficiarii de
ajutor social/ ajutor pentru perioada rece a anului
din r-nul Ștefan Vodă

INSPECTORATUL SOCIAL DE STAT

CONTINUT

LISTA ACRONIMELOR.....	3
1. Informație de context general	4
2. Scopul și obiectivele misiunii de control	6
3. Baza legală de reglementare.....	6
4. Sfera de abordare a controlului. Proceduri și tehnici de colectare a probelor de control	6
5. Constatări și concluzii.....	7
5.1 Observații generale referitoare la șomerii incluși în eșantionul de control	7
5.2 Observații cu privire la ofertele de muncă în raionul Ștefan Vodă	7
5.3 Sinteza constatărilor:	8
5.3.1. Abateri constatate în procesul de aplicare a Procedurii de elaborare și implementare a planurilor individuale de angajare a șomerilor	8
5.3.2. Abateri constatate în procesul de înregistrare cu statut de șomer și scoatere din evidență a șomerilor	9
5.3.3. Abateri constatate în procesul de implementare a procedurii de intermediere a muncii.....	11
5.3.4. Abateri constatate în procesul de ținere și completare a dosarelor șomerilor	14
6. Concluzii generale	14
7. Măsuri și recomandări dispuse urmare controlului efectuat.....	15

Anexă:

Tabele nr. 1 – 14

LISTA ACRONIMELOR

MMPS	Ministerul Muncii și Protecției Sociale
ATAS	Agenția Teritorială de Asistență Socială
STAS	Structura Teritorială de Asistență Socială
ANOFM	Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
STOFM	Subdiviziunea Teritorială pentru Ocuparea Forței de Muncă Ștefan Vodă
APL	Autoritatea Publică Locală
SIAAS	Sistemul Informațional Automatizat „Asistența Socială”
AS	Ajutorul Social
APRA	Ajutorul pentru perioada rece a anului
PIA	Plan individual de angajare
ISS	Inspectoratul Social de Stat

1. Informație de context general

Legea nr. 133/2008¹ definește dreptul la ajutor social ca un venit minim garantat asigurat de stat prin acordarea unei prestații bănești în vederea reducerii sărăciei și „garantarea de oportunități egale familiilor defavorizate”.

Totodată, unul din obiectivele legii, care a fost bine conturat în ultimele modificări ale legii, este de a promova autonomia în rândul persoanelor apte de muncă și eliminarea dependenței de plățile de AS a șomerilor prin stimularea acestora de a se încadra în câmpul muncii.

Astfel, scopul acordării prestațiilor sociale familiilor social-vulnerabile este de a le scoate de sub povara constrângerilor financiare, concomitent, încurajând eforturile beneficiarilor de ajutor social de a-și depăși condiția de persoane asistate social prin stimularea angajării adulților capabili de muncă.

Cu toate că Legea nr.105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj conține dispoziții exprese adresate beneficiarilor de a participa la serviciile pentru stimularea forței de muncă și de formare profesională ca o condiție prealabilă pentru incluziunea socială, puțini beneficiari de ajutor social sunt integrați pe piața muncii.

Cadrul normativ cu privire la modul de stabilire și acordare a AS¹, prevede expres condițiile de eligibilitate în cazul membrilor familiilor care se declară cu statut ocupațional de șomer la depunerea cererii pentru acordarea ajutorului social, și anume, aceștia trebuie să fie înregistrați la agenția teritorială pentru ocuparea forței de muncă și să nu refuze participarea la activitățile de interes comunitar.

Dreptul la AS pentru familiile cu membri șomeri încetează în cazul în care șomerul a refuzat:

- a) *neîntemeiat un loc de muncă corespunzător oferit de subdiviziunea teritorială pentru ocuparea forței de muncă;*
- b) *neîntemeiat participarea la una dintre măsurile active de ocupare a forței de muncă oferite de subdiviziunea teritorială pentru ocuparea forței de muncă;*
- c) *în mod repetat prestarea unor activități de interes comunitar;*
- d) *semnarea acordului de prestare a activităților de interes comunitar.*

Dreptul la AS încetează începând cu luna în care a fost înregistrat refuzul, iar familia nu are dreptul la depunerea unei noi cereri de acordare a ajutorului social pe o perioadă de 6 luni² consecutive din luna stopării dreptului la ajutor social/ ajutor pentru perioada rece a anului.

Concomitent, legislația Republicii Moldova³ prevede că *șomer* este considerată persoana aflată în căutarea unui loc de muncă, care întrunește cumulativ următoarele condiții:

- 1) *are vârsta cuprinsă între 16 ani și vârsta stabilită pentru obținerea dreptului la pensie pentru limită de vârstă;*

¹ Legea nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social și HG 1167/2008 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social - *plata ajutorului pentru perioada rece a anului a fost exclusă din programul de ajutor social începând cu luna septembrie 2023 (prin LP261 din 17.08.23, MO351-354/15.09.23 art.622; în vigoare 15.09.23)*

² *Pînă la modificările prevederilor art. 12, alin. (11) al Legii nr. 133 din 13.06.2008 cu privire la ajutorul social, intrate în vigoare la data de 31.01.2024 familia nu avea dreptul la depunerea unei noi cereri pe o perioadă de 3 luni consecutive din luna stopării dreptului la ajutor social.*

³ Legea nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj, art.20

- 2) este aptă pentru prestarea unei munci;
- 3) nu are un loc de muncă;
- 4) nu studiază la o formă de învățământ cu frecvență;
- 5) caută activ un loc de muncă atât în mod individual, cât și prin intermediul subdiviziunii teritoriale și este disponibilă să înceapă activitatea de muncă;
- 6) este înregistrată cu statut de șomer la subdiviziunea teritorială.

Persoana care nu și-a găsit un loc de muncă în primele 12 luni de la înregistrarea statutului de șomer se consideră șomer de lungă durată.

Persoana înregistrată cu statut de șomer, sub riscul pierderii acestui statut, este obligată:

- 1) să se prezinte o dată la 30 de zile calendaristice, conform programării, la subdiviziunea teritorială la care este înregistrată, precum și la solicitarea acesteia, pentru a primi sprijin în vederea încadrării în muncă;
- 2) să participe la interviuri cu angajatorii în legătură cu perspectivele de angajare, organizate de subdiviziunea teritorială sau din propria inițiativă;
- 3) să participe la serviciile și măsurile active de ocupare a forței de muncă;
- 4) să prezinte, o dată la 30 de zile calendaristice, raportul privind activitățile realizate în căutarea unui loc de muncă, pe suport de hârtie sau în format electronic, la adresa de e-mail a subdiviziunii teritoriale, anterior vizitei la aceasta sau în ziua vizitei, conform modelului aprobat de Agenția Națională⁴;
- 5) să accepte locul de muncă corespunzător;
- 6) să informeze subdiviziunea teritorială la care este înregistrată despre orice schimbare a condițiilor ce au determinat acordarea statutului de șomer, în termen de 3 zile lucrătoare de la apariția schimbării;
- 7) să informeze subdiviziunea teritorială cu privire la rezultatul interviului cu angajatorul, în termen de 10 zile calendaristice de la data eliberării Fișei de repartizare pentru ocuparea unui loc corespunzător de muncă, prin telefon sau adresa de e-mail, și să prezinte, la următoarea vizită, fișa completată de angajator⁵.

În procesul de stabilire și plată a AS, confirmarea statutului de șomer pentru membrul/ membrii familiei se efectuează prin intermediul SIAAS.

Astfel, pct.14 din Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social stipulează că „SIAAS” confruntă datele introduse de către angajații structurii teritoriale de asistență socială cu datele livrate de alte sisteme informaționale, inclusiv al „Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă”.

În perioada februarie - martie 2024, Inspectoratul Social de Stat a organizat și desfășurat o misiune de control la STOFM Ștefan Vodă, pentru a identifica riscurile și deficiențele, care au impact direct asupra stabilirii dreptului la AS:

- a) în procesul de înregistrare și menținere în statut a șomerilor - membri ai familiilor beneficiare de AS;
- b) deficiențele în aplicarea cadrului legal de către angajații STOFM responsabili de înregistrarea cererii de șomaj și de conlucrarea cu beneficiarul în procesul de căutare a unui loc de muncă;

⁴ Art.20 al.(4), lit.c1) introdusă prin LP302 din 26.10.23, MO404-407/31.10.23 art.703; în vigoare 31.01.24

⁵ Art.20 al.(4), lit.f) introdusă prin LP302 din 26.10.23, MO404-407/31.10.23 art.703; în vigoare 31.01.24

- c) deficiențe de procesare în sistemul informațional a datelor cu privire la refuzul șomerului a unui loc de muncă sau refuzul de participare la măsuri active de ocupare.

2. Scopul și obiectivele misiunii de control

Scopul Misiunii: Controlul eligibilității statutului de șomer pentru beneficiarii de AS/APRA din r-nul Ștefan Vodă.

Obiective:

1. Verificarea modului de implementare a prevederilor actelor normative în procesul de înregistrare/evidență/scoatere din evidență a șomerilor înregistrați la STOFM Ștefan Vodă;
2. Stabilirea neregulilor (cazurilor de fraudă și eroare) în procesul de evidență a șomerilor admise din cauza exercitării necorespunzătoare a atribuțiilor funcționale de către angajații STOFM Ștefan Vodă, care au impact la stabilirea și acordarea ajutorului social;
3. Identificarea soluțiilor de remediere a deficiențelor stabilite în cadrul controlului și dispunerea de măsuri relevante înlăturării deficiențelor constatate.

3. Baza legală de reglementare

Controlul desfășurat la STOFM Ștefan Vodă a avut loc în temeiul:

- o Ordinului directoarei Inspectoratului Social de Stat nr. 10 din 29.01.2024 cu privire la misiunea de control în raionul Ștefan Vodă;
- o Legii cu privire la ajutorul social nr. 133 din 13.06.2008;
- o Legii cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj nr. 105 din 14.06.2018;
- o Hotărârii Guvernului nr. 1276 din 26.12.2018 pentru aprobarea procedurilor privind accesul la măsurile de ocupare a forței de muncă;
- o Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1167 din 16.10.2008;
- o Regulamentului privind organizarea și funcționarea Inspectoratului Social de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 802 din 28.10.2011.

4. Sfera de abordare a controlului. Proceduri și tehnici de colectare a probelor de control:

Eșantionul selectat pentru misiunea de control este reprezentat de 150 șomeri din 25 localități/comune ale raionului Ștefan Vodă care s-au aflat timp îndelungat în statut de șomer în perioada anilor 2019 – 2024, după cum urmează:

Nr. ord.	Localitatea	Numărul de șomeri selectați
1.	or. Ștefan Vodă	5
2.	com. Alava	2
3.	s. Antonești	5
4.	s. Brezoaia	5
5.	s. Căplani	5
6.	s. Carahasani	3
7.	s. Cioburciu	7
8.	s. Copceac	2
9.	s. Crocmaz	6
10.	s. Ermoclia	7
11.	s. Feștelîța	9

12.	s. Marianca de Jos	2
13.	s. Olănești	1
14.	s. Palanca	3
15.	s. Popeasca	5
16.	com. Purcari	14
17.	com. Răscăieți	3
18.	s. Răscăieții Noi	1
19.	s. Semionovca	5
20.	s. Slobozia	8
21.	s. Ștefănești	4
22.	s. Talmaza	36
23.	s. Tudora	5
24.	s. Viișoara	2
25.	s. Volintiri	5

Activitățile de control au fost realizate conform *Metodologiei cu privire la organizarea și desfășurarea misiunii de control inopinat a eligibilității statutului de șomer pentru beneficiarii de AS/APRA din r-nul Ștefan Vodă*, fiind aplicate următoarele tehnici de control:

- a) Confirmarea prin interceptarea din SIAAS a datelor privind aflarea la evidența ANOFM a șomerilor/membri ai familiilor beneficiare de AS/APRA incluși în eșantionul de control;
- b) Analiza în baza de date a Inspectoratului General al Poliției de Frontieră a informației privind traversarea frontierei de stat de către membrii familiei incluși în cerere, cu statut de șomer în vederea stabilirii cazurilor de menținere nejustificată în statut de șomer a persoanelor plecate peste hotare;
- c) Analiza informației incluse în Registrul de evidență al șomerilor și fișele șomerilor din sistemul informațional și cele pe format de hârtie.

5. Constatări și concluzii

5.1 Observații generale referitoare la șomerii incluși în eșantionul de control:

În baza analizei datelor din 466 de dosare ale celor 150 șomeri incluși în eșantionul de control se constată următoarele:

Vârsta medie a șomerului	46 ani
Cel mai vârstnic șomer	63 ani
Cel mai tânăr șomer	19 ani
Cea mai lungă perioadă de aflare în statutul de șomer	49 de luni în 5 ani și o lună (2019 - 2024)

5.2 Observații cu privire la ofertele de muncă în raionul Ștefan Vodă:

Conform Rapoartelor statistice prezentate de către STOFM Ștefan Vodă, în perioada anilor 2019-2023 au fost înregistrate 3037 locuri vacante și plasați în câmpul muncii 1203 șomeri, fiind ocupate 40% locuri de muncă din totalul locurilor vacante înregistrate.

Anul	Numărul total de șomer înregistrați	Șomeri plasați în câmpul muncii pe parcursul anului	Pondere șomerilor angajați	Locuri de muncă vacante înregistrate pe parcursul anului	Pondere locurilor de muncă ocupate
2019	785	371	47%	895	41%
2020	911	234	26%	566	41%
2021	774	212	27%	554	38%
2022	638	232	36%	614	38%
2023	393	154	39%	408	38%

5.3 Sinteza constatărilor:

Constatări și concluzii formulate în procesul de control prin prisma neconformităților identificate:

5.3.1. Abateri constatate în procesul de aplicare a *Procedurii de elaborare și implementare a planurilor individuale de angajare a șomerilor*⁶:

Reieșind din analiza celor 466 dosare ale șomerilor (incluse în planul de control) se constată că pentru 46 șomeri (în total **50 cazuri**)⁷ care au fost profilați în grupurile celor care necesită intensitate medie și înaltă a măsurilor de promovare a ocupării forței de muncă nu au fost întocmite planuri individuale de angajare (în continuare PIA). Totodată, pentru 31 șomeri profilați în grupurile celor care necesită intensitate scăzută a măsurilor de promovare a ocupării forței de muncă, precum și pentru 6 șomeri neprofilați au fost elaborate PIA.

Urmare analizei PIA întocmite se constată următoarele:

- **300 PIA** elaborate de către STOFM Ștefan Vodă **nu reflectă continuitatea acțiunilor**⁸ înscrise la rubrica „Măsuri active și servicii planificate” în realizarea scopului propus contrar prevederilor pct.16 din Procedura de elaborare și implementare a planurilor individuale de angajare a șomerilor, care stipulează: „Angajatul STOFM notează în PIA electronic în Jobless și pe suport de hârtie informația despre situația privind implementarea măsurilor de promovare a ocupării forței de muncă, data realizării, precum și informația privind nerealizarea acțiunilor planificate, după caz.”;
- **5 PIA nu au fost revizuite**⁹ urmare expirării termenului de 6 luni de la elaborare contrar prevederilor pct.4 din Procedura de elaborare și implementare a planurilor individuale de angajare a șomerilor, care stipulează: „Durata PIA este egală cu 6 luni calendaristice de la data elaborării acestuia, cu posibilitatea de extindere” în cazul în care șomerul nu a fost angajat în muncă;
- **9 PIA** din cele analizate **au fost elaborate cu depășirea termenului de elaborare a planului**¹⁰, fiind emise începând cu a 3-a până la a 6-a vizită a șomerului la STOFM, contrar prevederilor pct. 9 din Procedura de elaborare și implementare a planurilor individuale de angajare a șomerilor: „PIA se elaborează maxim la a doua vizită a șomerului la STOFM”;
- **Procedura de evaluare a progresului în implementarea PIA nu se realizează** la nivel de STOFM, contrar prevederilor pct. 15 din Procedura de elaborare și implementare a planurilor individuale de angajare a șomerilor, care prevede: „Evaluarea progresului în implementarea PIA se realizează prin:

⁶ „Procedura de elaborare și implementare a planurilor individuale de angajare a șomerilor” aprobată prin Ordinul ANOFM nr. 66 din 18.11.2019

⁷ Anexa – Tabel nr. 1 Lipsa planului individual de angajare

⁸ Anexa – Tabel nr. 2 Planul individual de angajare nu reflectă continuitate

⁹ Anexa – Tabel nr. 3 Planul individual de angajare nu este revizuit

¹⁰ Anexa – Tabel nr. 4 Depășirea termenului de elaborare a planului individual de angajare

- 1) analiza nivelului de îndeplinire a acțiunilor incluse în PIA;
- 2) monitorizarea antrenării șomerului în măsurile de promovare a ocupării forței de muncă planificate în PIA;
- 3) determinarea cauzelor eșecului de implementare a acțiunilor din PIA;
- 4) revizuirea termenelor de realizare a acțiunilor planificate”.

Analiza efectuată denotă că Procedura de elaborare și implementare a planurilor individuale de angajare a șomerilor nu este respectată de către specialiștii STOFM Ștefan Vodă, planurile individuale de angajare elaborate și anexate la dosarul șomerilor fiind întocmite în mod formal.

Respectiv, elaborarea în mod formal a planurilor individuale de angajare a șomerilor, precum și lipsa unei monitorizări stricte a nivelului de îndeplinire a acțiunilor incluse în planurile elaborate, afectează în mod direct conlucrarea cu șomerul în ceea ce privește *angajamentul*:

- a) *șomerului* de a participa la măsurile de promovare a ocupării forței de muncă;
- b) *STOFM* de a antrena șomerul în măsurile de promovare a ocupării forței de muncă.

5.3.2. Abateri constatate în procesul de înregistrare cu statut de șomer și scoatere din evidență a șomerilor

5.3.2.1. Înregistrarea statutului de șomer

– Înregistrarea repetată a statutului de șomer

În 3 cazuri¹¹ a fost constatat că, șomerii au fost luați în evidență înainte de expirarea a 6 luni de la data radierii din evidență din motivul neprezentării neîntemeiate mai mult de 60 zile de la data ultimei vizite, contrar prevederilor stipulate la *art. 21, alin. (4) din Legea 105/2018*. În aceste cazuri neprezentarea șomerilor mai mult de 60 zile de la data ultimei vizite a fost neîntemeiată, iar înregistrarea lor repetată mai devreme de 6 luni nu a avut temei legal.

Impactul financiar estimativ la stabilirea și acordarea prestațiilor sociale este reflectat în tabelul nr. 5 din Anexă.

5.3.2.2. Monitorizarea evidenței șomerilor

– Neprezentarea șomerului la termenul programat

În 200 dosare au fost constatate 375 cazuri de neprezentare a șomerului la STOFM în termenul programat pentru vizită¹², contrar prevederilor stipulate la *art. 20 alin (4) lit. a) din Legea 105/2018*. În toate aceste cazuri șomerii prezentându-se la vizită mai târziu, depășind termenul cu până la 47 zile calendaristice.

– Menținerea neîntemeiată în statut a șomerilor

1) În 20 cazuri¹³, șomerii, pe parcursul perioadei de evidență, au refuzat participarea la măsurile active de ocupare a forței de muncă, iar în 8 cazuri propunerile de a participa la măsurile active de ocupare a forței de muncă nu au avut finalitate.

Din totalul cazurilor de refuz s-a constatat că doar în 12 cazuri șomerii au depus declarații privind refuzul neîntemeiat de a participa la măsurile active de ocupare a forței de muncă, dintre care:

¹¹ Anexa, *Tabel nr. 5* Înregistrarea statutului de șomer contrar prevederilor art. 21 alin. (4) din Legea nr. 105/2018 (pct. 41 din HG 862/2003) – înregistrarea statutului de șomer mai devreme de 6 luni de la data scoaterii din evidență

¹² Anexa, *Tabel nr. 6* Neprezentarea șomerului la termenul programat pentru următoarea vizită la DOFM

¹³ Anexa, *Tabel nr. 7* Propuneri de participare la măsuri active pentru ocuparea forței de muncă

- în 7 cazuri șomerii au fost radiați din evidență în conformitate cu prevederile **art. 21 alin.(1) lit. m)** din **Legea 105/2018**, care stipulează: „*Persoanele înregistrate cu statut de șomer sînt scoase din evidență, pierzându - și statutul de șomer la data constatării următoarelor situații:... ..m) refuzului neîntemeiat de a participa la măsurile active de ocupare a forței de muncă;... ”;*

- în 5 cazuri șomerii au fost menținuți în continuare în statut în mod nejustificat.

Iar în **8 cazuri** șomerii au refuzat participarea la măsuri active pentru ocuparea forței de muncă în lipsa declarațiilor de refuz, motivul refuzului fiind considerat întemeiat de către specialiștii STOFM.

Reieșind din analiza cazurilor menționate, se constată, lipsa unor prevederi care ar defini și delimita clar motivele refuzului neîntemeiat al șomerului de a participa la măsuri active de ocupare a forței de muncă. Astfel, cazurile de refuz invocate de către șomer se consideră întemeiate la propria discreție a specialiștilor STOFM.

2) În 10 cazuri, șomerii, pe parcursul perioadei de evidență, nu s-au prezentat neîntemeiat mai mult de 60 zile de la data ultimei vizite, fiind menținuți în continuare în statut în mod nejustificat¹⁴ (*impactul financiar estimativ la stabilirea și acordarea prestațiilor sociale este reflectat în tabelul nr. 8 din Anexă*).

În aceste cazuri șomerii nu au prezentat dovada unui motiv întemeiat de neprezentare în conformitate cu prevederile **art. 21 alin. (2) al Legii 105/2018**: „Se consideră întemeiată neprezentarea la subdiviziunea teritorială mai mult de 60 de zile calendaristice dacă aceasta a avut loc din următoarele motive:

- a) concediul medical, conform certificatului confirmativ;
- b) decesul rudelor de gradul I și II;
- c) situații de forță majoră.”

– Organizarea vizitelor de conlucrare cu șomerul în perioada aflării acestuia peste hotare

A fost constatat **un caz**¹⁵ de înregistrare a vizitei șomerului la data aflării acestuia peste hotarele țării. Astfel:

În perioada 25.01.2023 – 31.07.2023 șomerul s-a aflat peste hotare, iar în notele de conlucrare au fost înregistrate următoarele informații:

- La data de 15.12.2022 – șomerul a fost informat privind piața muncii, totodată, a depus *declarația privind scoaterea din evidență* din motiv că pleacă peste hotare, fiind aplicată semnătura șomerului în dreptul vizitei (șomerul nu a fost radiat din evidență la data de 15.12.2022);
- La data de 27.02.2023 – este specificat că șomerul a completat *declarația privind scoaterea din evidență* din motiv că pleacă peste hotare în scop de muncă, fiind aplicată doar semnătura specialistului STOFM.

De menționat că, în declarația privind scoaterea din evidență, anexată la dosarul șomerului, este corectată data depunerii declarației.

¹⁴ Anexa, **Tabel nr. 8** Menținerea în statut a șomerilor după expirarea a 60 zile calendaristice de neprezentare neîntemeiată la DOFM Ștefan Vodă de la data ultimei vizite

¹⁵ Sopotean Snejana (perioada 28.07.2022 – 27.02.2023)

5.3.2.3. Scoaterea din evidență a șomerilor

– *Scoaterea din evidență a șomerilor după depășirea termenului de neprezentarea mai mult de 60 de zile calendaristice de la data ultimei vizite*

Din cele 163 cazuri de scoatere din evidență a șomerilor urmare a neprezentării neîntemeiate la STOFM mai mult de 60 zile calendaristice în **155 cazuri** s-a constatat scoaterea din evidență cu depășirea termenului stabilit de la 1 la 27 zile calendaristice.

Pentru **4 cazuri**¹⁶ scoaterea din evidență după depășirea a 60 zile de neprezentare neîntemeiată de la data ultimei vizite a dus la menținerea nejustificată în statut a șomerilor pentru următoarea lună, fapt care a avut impact financiar la stabilirea și acordarea ajutorului social (*impactul financiar estimativ este reflectat în tabelul nr. 9 din Anexă*).

– *Scoaterea din evidență a șomerilor din motive invocate nejustificate*

În **5 cazuri**¹⁷ șomerii care nu s-au prezentat neîntemeiat mai mult de 60 zile calendaristice de la data ultimei vizite au fost radiati din evidență din alte motive (angajat de sine stătător, plecat peste hotare în scop de muncă, ș.a.). În aceste cazuri specialiștii STOFM au ignorat prevederile **art. 21 alin. (1), lit. g)** din **Legea 105/2018**, care stipulează: „*Persoanele înregistrate cu statut de șomer sînt scoase din evidență, pierzîndu-și statutul de șomer la data constatării următoarelor situații:g) neprezentării neîntemeiate la subdiviziunea teritorială, la care este înregistrat, mai mult de 60 de zile calendaristice de la data ultimei vizite;...*”, precum și prevederile **art. 21 alin. (4)**, care stipula: „*Persoanele scoase din evidență din motivele prevăzute la alin. (1) lit. f), g), l) și m) au dreptul să depună repetat cerere pentru înregistrarea statutului de șomer doar după expirarea a 6 luni de la data scoaterii lor din evidență*”.

Astfel, aplicarea prevederilor art. 21 alin. (4) din Legea 105/2018 nu a fost posibilă în măsura în care, șomerii au fost scoși din evidență din alte motive decît cele de neprezentare neîntemeiată la STOFM mai mult de 60 de zile calendaristice de la data ultimei vizite. Acest fapt a dus la luarea repetată în evidență a acestor șomeri în conformitate cu prevederile **art. 21 alin. (6)** din Legea sus-menționată (*impactul financiar estimativ este reflectat în tabelul nr. 10 din Anexă*).

– *Scoaterea din evidență a șomerului în baza declarației privind angajarea în câmpul muncii de sine stătător care a avut impact financiar la stabilirea și acordarea ajutorului social*

A fost constatat **un caz**¹⁸ în care șomerul la data de 19.06.2020 a depus Declarația privind scoaterea din evidență din motivul angajării la un loc de muncă, însă, specialistul STOFM a exclus șomerul din evidență la data de 28.07.2020, ceea ce a dus la stabilirea și acordarea nejustificată a ajutorului social pentru luna 07.2020 – 994,00 lei.

5.3.3. Abateri constatate în procesul de implementare a procedurii de intermediere a muncii

5.3.3.1. Cazuri de angajări a șomerilor care nu au fost confirmate de angajatori

¹⁶ Anexa, **Tabel nr. 9** Scoaterea din evidență din motivul neprezentării neîntemeiate mai mult de 60/30 zile calendaristice de la data ultimei vizite

¹⁷ Anexa, **Tabel nr. 10** Scoaterea din evidență a șomerilor din alte motive decît cel de neprezentare neîntemeiată mai mult de 60 zile de la data ultimei vizite

¹⁸ Boldișor Natalia (perioada 02.10.2019 – 28.07.2020)

Au fost constatate **30 cazuri¹⁹ de angajări care nu au fost confirmate de angajatori a 24 șomeri**, ca urmare a eliberării fișelor de repartizare în perioada anilor 2019 – 2023 de către specialiștii STOFM.

Pentru toate cele 30 cazuri înscrisurile din *Înștiințările privind încadrarea în muncă* a șomerilor nu au fost confirmate de către angajatori, în cadrul entității nefiind înregistrate ordine de angajare pe numele acestor șomeri în perioadele respective.

Totodată, echipa de control a verificat datele în SI Serviciul Fiscal de Stat (SFS), fiind constatat faptul că șomerii în cauză nu au avut angajări în perioadele respective.

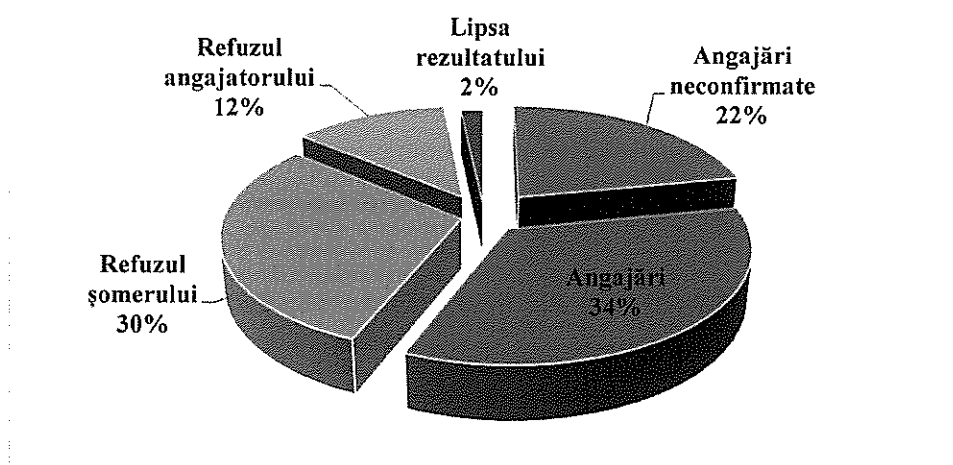
5.3.3.2. Lipsa rezultatului urmare eliberării fișelor de repartizare pentru ocuparea locului de muncă

În 149 fișe personale ale șomerilor din totalul celor 466 fișe verificate, a fost înregistrată eliberarea de către STOFM Ștefan Vodă a 114 fișe de repartizări și 54 propuneri pentru ocuparea unui loc de muncă²⁰.

a) Analiza rezultatelor fișelor de repartizare denotă că urmare eliberării celor 114 fișe de repartizare pentru ocuparea unui loc de muncă au fost înregistrate în total 64 angajări dintre care, în baza verificărilor efectuate au fost confirmate doar 39 angajări. Astfel, urmare eliberării celor **114 fișe de repartizare** pentru ocuparea unui loc de muncă (în perioada 2019 – 01-02.2024) au fost înregistrate următoarele rezultate:

- **39 șomeri au fost angajați** în câmpul muncii;
- în **14 cazuri** s-a înregistrat refuzul angajatorului;
- în **34 cazuri** a fost înregistrat refuzul șomerului de a ocupa locul de muncă oferit de STOFM;
- în **2 cazuri** a fost constatată lipsa continuității cu privire la rezultatul interviului de angajare după eliberarea fișelor de repartizare (într-un caz STOFM a pierdut legătura cu șomerul).

Fig. 1 Rezultatul fișelor de repartizare pentru ocuparea unui loc de muncă (114 fișe repartizate)

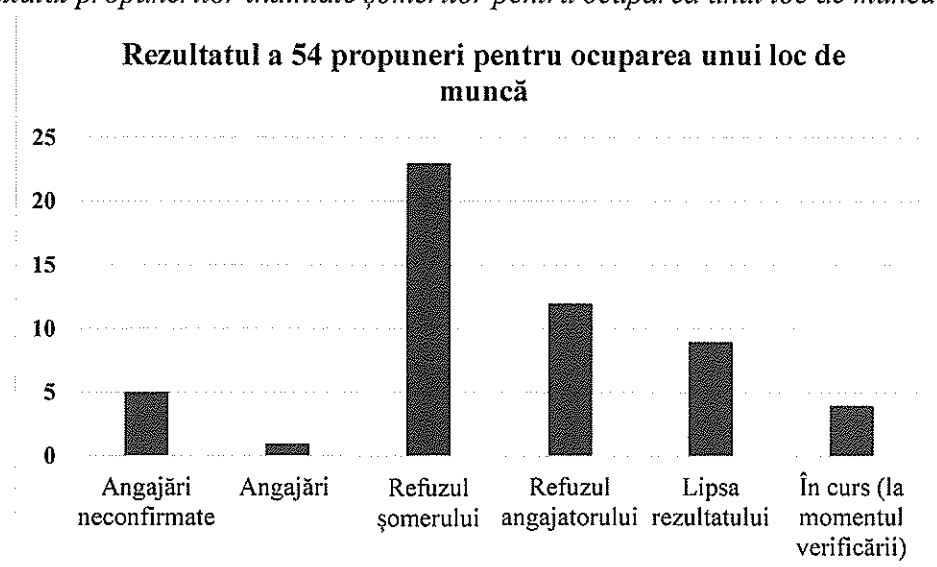
b) Din cele **54 propuneri** pentru ocuparea unui loc de muncă (proapse în perioada 2019 – 01-02.2024) au fost înregistrate 6 angajări dintre care, în baza verificărilor efectuate a fost confirmată doar o angajare. Astfel:

¹⁹ Anexa, *Tabel nr. 11* Cazuri aparent fictive de angajare a șomerilor de către DOFM Ștefan Vodă

²⁰ Anexa, *Tabel nr. 12* Rezultatele fișelor de propunere/repartizare pentru ocuparea locului de muncă

- *un șomer a fost angajat* în câmpul muncii;
- în **12 cazuri** s-a înregistrat refuzul angajatorului;
- în **23 cazuri** a fost înregistrat refuzul șomerului de a ocupa locul de muncă propus de STOFM;
- în **9 cazuri** propunerile pentru ocuparea locului de muncă înregistrate de către specialiștii STOFM nu au avut continuitate, astfel:
 - pentru 5 cazuri nu a putut fi stabilit motivul neprezentării șomerului la STOFM, aceștia fiind scoși din evidență din motivul neprezentării neîntemeiate la STOFM mai mult de 60 de zile de la data ultimei vizite,
 - în 2 cazuri se constată lipsa continuității cu privire la rezultatul interviului de angajare,
 - iar în alte 2 cazuri șomerii nu au informat STOFM despre rezultatul Fișelor de propunere, fiind radiati din evidență din motiv de *neinformare privind rezultatul interviului cu agentul economic*;
- în 4 cazuri, propunerile pentru ocuparea unui loc de muncă, la momentul verificărilor fiind fără rezultat (șomerii urmau să prezinte rezultatul interviului).

Fig. 1 Rezultatul propunerilor înaintate șomerilor pentru ocuparea unui loc de muncă vacant

5.3.3.3. Încălări de procedură care afectează continuitatea procesului de intermediere a muncii²¹:

– Lipsa la dosar a *Înștiințărilor privind încadrarea în muncă*

Verificarea administrativă a dosarelor denotă lipsa în **17 cazuri** a *Înștiințărilor privind încadrarea în muncă*, contrar prevederilor pct. 12, subpct. 13) din Procedura de intermediere a muncii, care stipulează că specialiștii subdiviziunii teritoriale „...*discută cu angajatorul referitor la modalitățile de informare privind rezultatele interviului de angajare, inclusiv despre necesitatea completării Înștiințării privind încadrarea în muncă, conform modelului din Anexa nr. 4 și prezentării /transmiterii acestuia subdiviziunii teritoriale în decurs de 3 zile de la data desfășurării interviului de angajare, prin următoarele metode: vizită la subdiviziunea teritorială, prin telefon, fax, e-mail...*”.

Conform prevederilor pct. 21 din Procedura de ținere și completare a dosarelor șomerilor aprobată prin Ordinul ANOFM nr. 21 din 05.03.2019 *după acordarea serviciilor de intermediere a muncii la dosar*

²¹ Anexa, *Tabel nr. 13* Nereguli procedurale în procesul de prestare a serviciilor de intermediere a muncii

se anexează înștiințările privind încadrarea în muncă cu rezultatele notate de angajator. Totodată, unele din înștiințări privind încadrarea în muncă anexate la dosarele șomerilor nu conțin informația deplină referitor la rezultatul interviului de angajare, acestea fiind acceptate de către specialiștii STOFM cu informație lipsă sau incompletă privind datele angajatorului (lipsa semnăturii, ștampilei, denumirii agentului economic, funcția acestora), data interviului, ș.a..

Urmare verificărilor efectuate, au fost constatate 2 cazuri în care *Înștiințările privind încadrarea în muncă* au fost înregistrate cu același număr și dată.

De asemenea, a fost constatată neînregistrarea în Jobless a rezultatelor fișelor de repartizare pentru ocuparea locului de muncă, inclusiv motivele refuzului angajatorului de încadrare în muncă a șomerului repartizat sau, după caz, motivele de refuz a locului de muncă invocate de către șomer, contrar prevederilor pct. 12, subpct. 14) din Procedura de intermediere a muncii.

– Lipsa declarației de refuz a locului de muncă corespunzător

În conformitate cu prevederile pct. 24 alin. 16) din **Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului 1276/2018**²² cazurile de refuz a ocupării unui loc de muncă corespunzător sunt documentate prin prezentarea înștiințării cu înregistrarea refuzului șomerului sau a *declarației de refuz al locului de muncă* completată de către șomer: „*Constatarea cazurilor prevăzute la art. 21 alin. (1) din Lege se face, după caz, prin prezentarea de către șomer a certificatelor confirmative în original sau în copie ori a declarației pe proprie răspundere, prin extragerea de către angajații Agenției a informației confirmative din sistemele informaționale ale altor instituții, prin stabilirea de către subdiviziunea teritorială sau prin informarea de către șomer în regim on-line, prin telefon, e-mail, fax, în următoarele situații...*

...16) refuzul neîntemeiat a două locuri de muncă corespunzătoare, oferite de subdiviziunea teritorială la care este înregistrat șomerul – înștiințare cu refuzul șomerului al locului de muncă sau declarația de refuz al locului de muncă, conform modelului aprobat prin ordin al directorului Agenției.”

Analiza dosarelor a scos în evidență **19 cazuri** de refuz al șomerului a unui loc de muncă corespunzător, în lipsa *declarației de refuz a șomerului al locului de muncă* propus de STOFM.

De asemenea, au fost constatate 4 cazuri cu lipsa confirmării documentate a motivului refuzului invocat (certificat medical).

5.3.4. Abateri constatate în procesul de ținere și completare a dosarelor șomerilor

În procesul de verificare a dosarelor șomerilor au fost constatate următoarele abateri²³:

- Neconcordanța datelor din fișa electronică cu cea pe format de hârtie – constatate 2 cazuri:
 - într-un caz a fost constatat că la dosarul șomerului a fost anexată declarația de refuz a locului de muncă corespunzător, însă, în Jobless la rezultatul fișei de repartizare pentru ocuparea locului de muncă este bifat refuzul angajatorului;
 - iar în alt caz în notele de conlucrare a fost înregistrat că angajatorul a refuzat angajarea șomerului (lipsă înștiințare), iar în Jobless este înregistrat refuzul șomerului;
- Lipsa documentelor confirmative care ar demonstra motivul excluderii din evidență a șomerului în cazurile în care acesta a fost plasat în câmpul muncii de sine stătător sau pleacă peste hotare – 7 cazuri.

²² Hotărârea Guvernului 1276 din 26.12.2018, Anexa nr. 1 „Procedura de înregistrare cu statut de șomer și scoatere din evidență a șomerilor”

²³ Anexa, **Tabel nr. 14** Nereguli procedurale în procesul de ținere și completare a dosarelor șomerilor

6. Concluzii generale:

Controlul eligibilității statutului de șomer pentru beneficiarii de AS/APRA din r-nul Ștefan Vodă a permis:

a) efectuarea unei analize a modului de implementare a prevederilor actelor normative în procesul de înregistrare/evidență/scoatere din evidență a șomerilor înregistrați la STOFM Ștefan Vodă din familiile beneficiare de AS/APRA;

b) identificarea neregulilor admise în procesul de evidență și conlucrare cu șomerii care au impact la stabilirea și acordarea ajutorului social și/sau ajutorului pentru perioada rece a anului.

Încălcările admise de către angajații STOFM Ștefan Vodă, constatate în cadrul prezentei misiuni de control, au înregistrat un impact financiar în valoare estimativă de 88973,00 lei acordat sub formă de prestații sociale (AS și APRA).

Urmare analizei efectuate în cadrul prezentei misiuni de control se constată că, la nivel de STOFM, există și anumite probleme de ocupare a șomerilor la nivel comunitar legate de:

- 1) oportunități limitate de educație și ocupare a forței de muncă în localitățile de domiciliu ale șomerilor;
- 2) lipsa locurilor de muncă la nivelul comunității care ar exclude dificultăți la deplasarea șomerului la locul de muncă. Majoritatea angajatorilor au sediul în centrul raional sau se află la o distanță considerabilă față de domiciliul șomerului;
- 3) imposibilitatea repartizării șomerilor pentru ocuparea locurilor de muncă vacante din cauza lipsei experienței de muncă și nivelul scăzut de educație al șomerilor care nu corespunde cu cerințele angajatorilor;
- 4) lipsa dorinței șomerilor de a participa la măsuri active de ocupare a forței de muncă. Motivele invocate fiind problema transportului la deplasarea la cursuri de formare, întrucât unitățile de învățământ care organizează aceste formări se află, în majoritatea cazurilor, în municipii sau centre raionale la o distanță mare de domiciliul șomerului;
- 5) lipsa interesului în căutarea unui loc de muncă cu invocarea existenței unor circumstanțe care împiedică șomerul în plasarea în câmpul muncii (*de fapt motivul înregistrării statutului de șomer fiind bazat pe interesul includerii în programul de ajutor social*).

7. Măsuri și recomandări dispuse urmare controlului efectuat:

Ministerului Muncii și Protecției Sociale în comun cu Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, se recomandă:

Examinarea și identificarea soluțiilor de asigurare a conformității funcționale a Sistemului Informațional ANOFM cu prevederile cadrului normativ (HG nr. 1167/2008), dat fiind faptul că în sistemul informațional al ANOFM, în care se administrează evidența și procedura de conlucrare cu

șomerul, nu se înregistrează propunerile și refuzurile pentru participarea șomerului la măsurile active de ocupare a forței de muncă, acestea fiind în strictă legătură cu statutul ocupațional care acordă eligibilitate șomerului pentru a beneficia de AS/APRA.

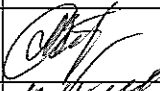

Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, se recomandă:

Întreprinderea măsurilor de consolidare a capacităților profesionale și a responsabilității specialiștilor STOFM Ștefan Vodă, în scopul eficientizării procesului de conlucrare cu șomerii și angajatorii din raza teritoriului administrativ în care activează.

Prezentul raport se remite:

- Dlui **Alexei BUZU**, Ministrul Muncii și Protecției Sociale
- Dnei **Raisa DOGARU**, Directoarea Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă
- Dnei **Ludmila MELNICENCO**, șefa Direcției pentru ocuparea forței de muncă Ștefan Vodă

Membrii echipei de control

Funcția deținută	Nume Prenume	Semnătură	Data
Șefa Direcției Inspecția Prestațiilor de Asistență Socială - coordonator al echipei de control	Alina Dașcov		17.04.2024
Inspector principal	Violina Rusu		17.04.2024
Inspector principal	Maxim Tabacari		17.04.2024

Anexă: 17 file (33 pagini)

**Directoarea Inspectoratului Social de Stat
Angela CHIRILOV**

